

Miljøtilladelse
- efter § 16 b, stk. 1 i Husdyrbrugloven

Kvægbruget
Frisbækvej 14
8766, Nørre Snede

Afgørelsesdato: 28. maj 2019

Copyright

Luftfotos – Danmarks Digitale Ortofoto - er gengivet af Ikast-Brande Kommune med tilladelse fra Cowi. DDO ©, Copyright COWI.

Lovgivning

Al lovgivning er benævnt med populærtitel. En samlet oversigt over lovgivning findes i Bilag 1.

Indhold

DATABLAD	4
ANSØGNINGEN	5
AFGØRELSE OM MILJØTILLADELSE	5
VILKÅR	5
LOVGRUNDLAG	8
BIAKTIVITETER	8
OFFENTLIGGØRELSE OG ORIENTERING AF NABOER	8
GYLDIGHED	8
HELT ELLER DELVIST BORTFALD AF AFGØRELSEN	8
ANDRE GODKENDELSER, TILLADELSER OG DISPENSATIONER	8
BELIGGENHED OG PLANLÆGNINGSMÆSSIGE FORHOLD	9
PLACERING AF ANLÆGGET	9
LANDSKABELIGE OG GEOLOGISKE VÆRDIER	10
KULTURHISTORISKE VÆRDIER	12
NATUR	13
PÅVIRKNING AF NATUR	13
PÅVIRKNING AF BILAG IV-ARTER	16
JORD, GRUNDVAND OG OVERFLADEVAND	16
FORURENING OG GENER	17
LUGT	17
STØJ	19
STØV	20
FLUEGENER OG UHYGIEJNISKE FORHOLD	20
LYS	20
AFFALD	20
OLIE- OG KEMIKALIEOPBEVARING	21
TRANSPORT	22
SPILDEVAND	22
HÅNDBLÆNG OG OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING	22
ANVENDELSE AF BEDSTE TILGÆNGLIGE TEKNIK (BAT)	23
BAT – TEKNIK MED HENBLIK PÅ REDUKTION AF AMMONIAKEMISSION	23
KOMMUNENS SAMLEDE VURDERING	24
KLAGEVEJLEDNING	25
INTERESSENTLISTE FOR HØRINGSPERIODE OG OFFENTLIGGØRELSE	26
BILAG	27

Datablad

Husdyrbruget		Konsulent	
Bedrift Cvr	15932848	Konsulent Cvr	27428843
Husdyrbrugets navn	Willem Blaauw	Konsulent virksomhedsnavn	SAGRO I/S
Beliggenhedsadresse	Frisbækvej 14	Konsulentnavn	Lisbeth Tønning, SAGRO
Postnummer	8766	Konsulentadresse	Majsmarken 1
By	Nørre Snede	Konsulentpostnummer	7190
Ansøger		Konsulentby	Billund
Ansøgersnavn	Willem Blaauw	Konsulenttelefon	76602366
Ansøgeradresse	Frisbækvej 14	Konsulent-email	lit@sagro.dk
Ansøgerpostnummer	8766	Ejendom	
Ansøgerby	Nørre Snede	Ejendomsnummer	7560001523
Ansørgertelefon	20152063	CHR numre	24713
Ansøger-email	gyvelborg@mail.dk	Matrikler på ejendomsnummer	
		Matrikel: 3æ - Bjørnskov By, Nr. Snede	
		Matrikel: 3ø - Bjørnskov By, Nr. Snede	
		Matrikel: 3aa - Bjørnskov By, Nr. Snede	
		Matrikel: 2b - Nørhoved By, Nr. Snede	
		Matrikel: 3q - Nørhoved By, Nr. Snede	
		Matrikel: 8d - Nr. Snede By, Nr. Snede	
		Matrikel: 1f - Palsgård, Nr. Snede	

Ansøgningen

Ikast-Brande Kommune har den 25. juli 2018 modtaget en ansøgning om en § 16 b miljøtilladelse, jævnfør *Husdyrbrugloven*ⁱ, af husdyrbruget, Frisbækvej 14, 8766 Nørre Snede.

Der er søgt om en udvidelse af produktionsarealet¹ til 2.168 m². Det er en udvidelse på 516 m² i forhold til det nuværende produktionsareal på 1.652 m². Det ansøgte projekt vedrører udvidelse af dybstrøelsesarealet i 2 eksisterende bygninger og lovliggørelse af kalvehytter/kalvehuse placeret på befæstet areal ved møddingsplads. På ejendommen er der en økologisk malkekvægsbesætning.

Der er søgt om miljøtilladelse efter "flexmodellen", for at opnå en mere fleksibel produktion af husdyrbruget, så antallet og sammensætningen af kvæg frit kan ændres inden for rammerne af dyrevelfærdsreglerne. En sådan fleksibilitet er ikke mulig i forhold til husdyrbrugets nuværende miljøtilladelse.

På ejendommen er der en gældende afgørelse efter anmeldereglerne til en velfærdsudvidelse, som endnu ikke er etableret.

Afgørelse om miljøtilladelse

Ikast-Brande Kommune meddeler hermed miljøtilladelse til ejendommen beliggende på Frisbækvej 14, 8766 Nørre Snede, med de stillede vilkår. Det er Ikast-Brande Kommunes vurdering, at miljøtilladelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Miljøtilladelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke etableres, udvides eller ændres på husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg før det er anmeldt og godkendt af Ikast-Brande Kommune. Således må husdyrbruget ikke uden kommunens forudgående godkendelse eller tilladelse udvide eller ændres på en måde, som kan indebære forøget forurening eller andre virkninger på miljøet. Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne miljøtilladelse.

Ikast-Brande Kommune meddeler i forbindelse med miljøtilladelsen også dispensation efter *Husdyrlovens* §9, stk. 3 vedrørende afstandskravet til vandboring.

Miljøtilladelsen, med de tilknyttede vilkår og forudsætninger, erstatter vilkår og forudsætninger for ejendommens drift, som har været stillet og forudsat i forbindelse med tidligere vurderinger af husdyrbruges virkninger på miljøet.

Miljøtilladelsen meddeles i henhold til § 16 b, stk. 1, i *Husdyrbrugloven*, samt reglerne i *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*ⁱⁱ. Begrundelsen for afgørelsen fremgår i det efterfølgende.

Vilkår

Der er stillet følgende vilkår for udnyttelsen af miljøtilladelsen:

¹ Produktionsareal: Det areal i fast placerede husdyranlæg, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning og som dyrene ikke kun har kortvarig adgang til.

1. Husdyrbruget skal drives i overensstemmelse med det, der er beskrevet i ansøgningen og i miljøtilladelsen med tilhørende bilag.

2. Produktionsareal, dyretyper og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten og kortet nedenfor:

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
1.kostald	1084	Naturlig ventilation	6 m	(#54943) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med fast gulv	0	225
				(#54149) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	744
2. Dybstrøelsesstald	233	Naturlig ventilation	3 m	(#42702) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	221
3. Stald	555	Naturlig ventilation	3 m	(#54158) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	7	391
4. kalvehytter	76	Naturlig ventilation	3 m	(#42695) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	76
5. Kalvehytter	70	Naturlig ventilation	3 m	(#42696) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	70
6. Kalvehuse	52	Naturlig ventilation	3 m	(#42697) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	52
7. Lade og stald	1132	Naturlig ventilation	6 m	(#42699) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	6	389
Sum						2168

3. Eventuelle ændringer i ejerforhold eller i hvem der er ansvarlig for husdyrbrugets drift skal meddeles til Ikast-Brande Kommune.
4. Der skal til enhver tid være et eksemplar af miljøtilladelsen på husdyrbruget. Den ansvarlige for driften og eventuelle ansatte på husdyrbruget skal være bekendt med de stillede vilkår.
5. Såfremt der efter Ikast-Brande Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, som vurderes at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan Ikast-Brande Kommune meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.
6. Der skal på ejendommen foretages en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse. Såfremt der efter Ikast-Brande Kommunes vurdering opstår væsentlige gener for omgivelserne fra opformering af fluer eller skadedyr på husdyrbruget, kan Ikast-Brande Kommune meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger svarende til de til enhver tid gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi (www.dpil.dk/).
7. Såfremt Ikast-Brande Kommune modtager klager over støj fra husdyrbruget med tilknyttede aktiviteter, og kommunen vurderer, at der er tale om væsentlige støjgener, skal der indsendes dokumentation for overholdelse af nedenstående støjkrav. Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau må ikke overstige følgende værdier ved nabobeboelser:

Dag	Tidspunkt	Støjniveau
Mandag - fredag	kl. 7 - 18	55 dB(A) ²
Lørdag	kl. 7 - 14	
Mandag - fredag	kl. 18 - 22	45 dB(A)
Lørdag	kl. 14 - 22	
Søndag	kl. 7 - 22	
Alle dage	kl. 22 - 7	40 dB(A)

De anførte grænseværdier for støjbidraget regnes for overholdt, hvis de ikke overskrides af en måling eller beregning, der er midlet over en periode, som afhænger af tidspunktet på døgnet således:

For dagperioden, kl. 7.00 – 18.00 alle dage, er måleperioden det mest støjbelastede tidsrum på 8 timer,

for aftenperioden, kl. 18.00 – 22.00 alle dage, er måleperioden den mest støjbelastede time, og

for natperioden, kl. 22.00 – 7.00 alle dage, er måleperioden den mest støjbelastede halve time.

² dB(A) = Decibel(A)-skalaen som internationalt bruges i forbindelse med måling af svag lyd.

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet på grundlag af de oplysninger, der er i ansøgningskema nr. 203127, version 7, som beregnet via www.husdyrgodkendelse.dk den 29. april 2019.

Husdyrbruget er omfattet af § 16 b, stk. 1 i *Husdyrbrugloven*, da det ikke er omfattet af godkendelsespligten efter § 16 a, men har et produktionsareal, som er større end 100 m².

Miljøtilladelsen er udarbejdet efter *Husdyrbrugloven*, hvor EU's VVM-direktivⁱⁱⁱ og IE-direktiv^{iv} er indarbejdet.

Biaktiviteter

Efter det oplyste er der ikke eksisterende biaktiviteter på husdyrbruget, som er omfattet af krav om godkendelse, tilladelse m.v. efter *Miljøbeskyttelsesloven*^v eller regler udstedt i medfør af loven. Der er endvidere ikke i forbindelse med den aktuelle ansøgning om miljøtilladelse søgt om sådanne biaktiviteter, der forudsætter godkendelse, tilladelse m.v. efter anden lovgivning.

Offentliggørelse og orientering af naboer

Naboer og andre berørte er den 3. maj 2019 orienteret om ansøgningen med minimum 14 dages frist for kommentarer. Orienteringen gav ikke anledning til bemærkninger.

Afgørelsen om miljøgodkendelse er truffet den 28. maj 2019, og offentliggøres på Ikast-Brande Kommunes hjemmeside www.ikast-brande.dk/politik/hoeringer den 29. maj 2019

Gyldighed

Miljøtilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år fra denne afgørelse er meddelt. Hvis en del af tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder tilladelsen for denne del.

Helt eller delvist bortfald af afgørelsen

Hvis miljøtilladelsen efterfølgende ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af miljøtilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Tilladelsen er udnyttet, når mindst 25 procent af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Driftsmæssig udnyttelse er opnået, når der på det pågældende produktionsareal produceres mindst 50 procent af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Andre godkendelser, tilladelser og dispensationer

Ikast-Brande Kommune gør opmærksom på, at en miljøtilladelse efter reglerne i *Husdyrbrugloven* ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Der skal derfor eksempelvis – i det omfang, at det er relevant i det konkrete tilfælde – søges om en separat byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand eller lignende hos Ikast-Brande Kommune.

Beliggenhed og planlægningsmæssige forhold

Placering af anlægget

Krav til placering af anlæg m.v.

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug samt udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er ikke tilladt:

- i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende
- i en afstand mindre end 50 meter fra de to ovennævnte områder
- i en afstand mindre end 50 meter fra en nabobeboelse.

Derudover er der følgende afstandskrav:

- 25 meter til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning
- 50 meter til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning
- 15 meter til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m² – ved etablering af gødningsopbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning skal der desuden være mindst 100 meter til åbne vandløb og til søer større end 100 m²
- 15 meter til offentlig vej og privat fællesvej
- 25 meter til levnedsmiddelvirksomhed
- 15 meter til beboelse på samme ejendom
- 30 meter til naboskel.

Endelig skal ny bebyggelse som udgangspunkt placeres i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, lige som byggeriet skal være erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Ejendommens eksisterende og planlagte produktionsanlæg ligger samlet på adressen Frisbækvej 14, 8766 Nørre Snede.

Situationsplan for ejendommen fremgår af kortbilag 1.

Produktionsanlægget ligger ca. 2 km nord/nordøst for Nørre Snede by, der er nærmeste byzone, og ca. 5 km øst for nærmeste sommerhusområde (Søbrinken ved Ejstrup sø). Nærmeste samlede bebyggelse er Gammel-Hampen, der ligger cirka 1,3 km øst for produktionsanlægget og nærmeste område i landzone, der er lokalplanlagt og har skærpede lugtgenekriterier er campingpladsen på Hovedgaden 31B, 7362 Hampen, ca. 2,4 km nord for produktionsanlægget, se kortbilag 2. Nærmeste nabobeboelse på en ejendom med landbrugspligt (Frisbækvej 12, 8766 Nørre Snede) ligger ca. 350 meter syd for den nærmeste gylletank, mens nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Frisbækvej 25, 8766 Nørre Snede) er 850 meter i nordvestlig retning.

Projektet vedrører udvidelse af dybstrøelsesarealet i eksisterende bygning 2 og bygning 7 (se kortbilag 1) og lovliggørelse af kalvehytter/kalvehuse ("bygning" 4 og 6). De ekstra kalvehuse/kalvehytter ved møddingspladsen falder visuelt sammen med det samlede staldanlæg og kan ikke ses fra offentlig vej.

Ansøger oplyser, at afstandskravene er overholdt på nær til to vandboringer med DGU. nr. 96.1834 og 96.2192. Boringer der ligger henholdsvis 12 og 21 meter fra den eksisterende bygning 2.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune konstaterer, at de generelle afstandskrav er overholdt bortset fra afstanden til ovenævnte vandboringer. Ikast-Brande kommunens vurdering er, at den ændrede bygningsanvendelse, udvidelse af dybstrøelsesarealet i bygning 2, ikke giver forøget risiko for forureningen af borerne og derfor meddeles der dispensation fra afstandskravet efter Husdyrgodkendelseslovens §9, stk. 3.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at risikoen for forurening eller væsentlige gener for omgivelserne fra produktionsanlægget begrænses, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug samt de supplerende vilkår for miljøtilladelsen overholdes.

Landskabelige og geologiske værdier

Landskabelige bevaringsværdier

Landskaberne i Ikast-Brande Kommune er meget varierede med forskellige landskabelige værdier. Fra det kuperede og varierede dallandskab (Søhøjlandet) øst for den jyske højderyg til det flade slettelandskab med heder og plantager vest for højderyggen. Vi ønsker at bevare og beskytte de vigtigste landskabelige bevaringsværdier i Ikast-Brande Kommune. Det vil sige de landskaber, der i kraft af dramatik, mangfoldighed eller monotoni besidder en særlig fortællerværdi, æstetisk værdi eller rekreativ værdi.

I Kommuneplan 2017-2029 for Ikast-Brande Kommune er de landskabelige bevaringsværdier delt op i to kategorier: værdifulde landskaber (bevaringsværdige landskaber) og uforstyrrede landskaber (og større sammenhængende landskaber).

De værdifulde landskaber (bevaringsværdige landskaber) rummer en stor fortællerværdi for eksempel ådalene i de store åsystemer med deres søer og dalstrøg, bakkeøerne på smeltevandssletterne samt hederne og plantagerne. Ofte kan man aflæse, hvordan landskabet er skabt. For eksempel er Søhøjlandet mod øst stærkt præget af den sidste istid, isens bevægelser og isens afsmeltning.

De uforstyrrede landskaber (større sammenhængende landskaber) er generelt almindelige, sammenhængende landskabsområder i det åbne land. De er præget af landbrug og skovbrug, mindre landsbyer, bebyggelser og småveje m.m. spredt i landskabet. At landskabet er uforstyrret betyder, at landskabet som udgangspunkt ikke er visuelt og støjmessigt påvirket af større tekniske anlæg som for eksempel større el-ledningsnet, veje, store produktionsanlæg, vindmøller, master, større virksomheder og større by- og sommerhusområder m.m.

Geologiske bevaringsværdier

De geologiske værdier omfatter lag i jorden (jordprofiler) eller sammenhængende landskabsformer. De har betydning for forskning, undervisning og fortællingen om landskabets tilblivelse. Det er derfor vigtigt, at der er adgang til de geologiske værdier, og at de ikke bliver sløret af beplantning, byggeri og andre former for anlæg.

De fleste geologiske værdier indeholder betydelige fortællinger om en egn natur og kultur. Ikast-Brande Kommune rummer fortællingen om, hvordan isen formede det jyske landskab. Fra det kuperede morænelandskab i øst omkring Nørre Snede til den flade og let skrånende smeltevandslette med spredte bakkeøer og brede ådale, der strækker sig mod nord og vest.

Udpegningerne i Kommuneplan 2017–2029 for Ikast-Brande Kommune er primært nationalt udpegede geologiske værdier:

- Søjlandet
- Isenbjerg
- Bølling Sø
- Kulsø-Rørbæk Sø
- Sepstrup-Vrads Sande.

Dog er der også en enkelt lokal udpegning – Linnebjerg – som er en bakkeø nordvest for Faurholt.

Områder af geologisk interesse er især sårbare over for, at man graver materialer og opfyldning bort. Det kan få den konsekvens, at man kommer til helt at udslette geologiske informationer.

Staldanlægget/gyllebeholderne er ikke beliggende indenfor eller i nærheden af:

- Bevaringsværdige landskaber
- Større sammenhængende landskab
- Skovbyggelinje
- Sø og å-beskyttelseslinjer
- Kirkebyggelinjer/kirkezoner indenfor 300 meter fra anlægsdelen.

Husdyrbruget ligger helt inden for et område, der er udpeget som "*geologisk bevaringsværdi*" i Søjlandet i Kommuneplan 2017–2029 for Ikast-Brande Kommune (se kortbilag 3). Jævnfør kommuneplanen skal de geologiske værdier bevares, og de skal være synlige i landskabet. Således skal byggeri, gravning, anlægsarbejde, tekniske anlæg, beplantning og andet, der slører de karakteristiske overgange og træk i landskabet undgås, med mindre det tilsidesætter andre hensyn og beskyttelser. Hvor det er nødvendigt at tillade anlæg og byggeri, er det vigtigt, at der i hvert enkelt tilfælde findes den bedste løsning.

Det er oplyst, at der i forbindelse med projektets gennemførelse på husdyrbruget ikke vil blive opført nye større staldbygninger. Den eneste visuelle ændring der sker i forbindelse med projektet er opsætning af kalvehytter på nuværende befæstede arealer ved møddingspladsen.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer på baggrund af det oplyste:

- at ansøger har taget de nødvendige hensyn til den landskabelige værdi ved at placere kalvehytterne på en sådan måde, at de kommer til at indgå som en del af helheden omkring ejendommen
- at gennemførelse af projektet – og driften af husdyrbruget i øvrigt – ikke vil forringe landskabets karakter og fortællerværdi i de udpegede landskabsområder
- at gennemførelse af projektet – og driften af husdyrbruget i øvrigt – ikke vil medføre væsentlige landskabelige ændringer i forhold til den eksisterende tilstand.

Kulturhistoriske værdier

Kulturhistoriske værdier

Landskabet i Ikast-Brande Kommune er præget af menneskets virke igennem årtusinder.

Samfundsudviklingen føjer hele tiden nye lag til kulturhistorien i landskabet. Overalt finder vi historiske spor, der fortæller om samfundsudviklingen og om, hvordan mennesket har påvirket omgivelserne. De kulturhistoriske værdier knytter sig til historien om, hvordan mennesket opdyrkede heden og udnyttede jordens ressourcer til overlevelse. Værdierne knytter sig også til historien om, hvordan jernbanen og Hærvejen har skåret sig gennem landskabet og dannet grundlaget for byerne.

Mange af de historiske spor er kulturhistoriske værdier, der har så stor betydning for vores kulturforståelse, at de er værd at bevare og derfor fortjener de en særlig beskyttelse.

I Kommuneplan 2017-2029 for Ikast-Brande Kommune er de vigtigste kulturhistoriske værdier i kommunen udpeget. De kulturhistoriske værdier er delt op i to kategorier: Værdifulde kulturmiljøer og kulturhistoriske bevaringsværdier.

De værdifulde kulturmiljøer kan for eksempel være kulturmiljøer, der afspejler en bestemt tidsepoke eller en landsbytype, et område med en koncentration af fortidsminder som gravhøje og arkæologiske fund eller kirker med kirkegårde og deres omgivelser.

De kulturhistoriske bevaringsværdier kan for eksempel være mindesten og monumenter, enkeltgravhøje, fredede og bevaringsværdige bygninger og anlæg eller sten- og jorddiger, alléer og levende hegn.

Udpegningen af kulturhistoriske værdier betyder, at når der udvikles inden for eller umiddelbart uden for de udpegede områder, så skal det ske med viden om og under hensyntagen til de kulturhistoriske værdier. På den måde kan det undgås, at de kulturhistoriske elementer og spor går tabt eller bliver forringet.

Jævnfør Kommuneplan 2017–2029 for Ikast-Brande Kommune, skal det undgås, at nyt byggeri, anlæg eller ændringer i landskabet udformes eller placeres på en måde, der forringer oplevelsen eller kvaliteten af de udpegede kulturhistoriske værdier.

Staldanlægget/gyllebeholderen er ikke beliggende indenfor eller i nærheden af:

- Fredede fortidsminder
- Fredede områder
- Beskyttede sten- og jorddiger
- Kulturhistoriske bevaringsværdier
- Værdifulde kulturmiljøer.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil være i strid med hensynet til de kulturhistoriske interesser i området. De nye kalvehytter med deres placering, størrelse og materialer vil indgå som en naturlig helhed med resten af ejendommens bygninger. Den ansøgte ændring kan derfor tillades i forhold til de gældende retningslinjer beskrevet for de kulturhistoriske værdier i Kommuneplan 2017–2029 for Ikast-Brande Kommune.

Natur

Påvirkning af natur

Den samlede ammoniakemission i ansøgt og i 8-års drift³ fra husdyrbruget er vist i nedenstående tabel:

Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	1831,0	410,2	2241,2
Nudrift	1505,4	410,2	1915,6
8 års-drift	1354,6	410,2	1764,8

Der er således en meremission på 476,4 kg N pr. år fra husdyrbruget i ansøgt drift sammenlignet med driften for 8 år siden.

Ammoniak og natur
<p>Hovedparten af ammoniakdepositionen (kvælstofnedfaldet) fra et husdyrbrug vil – afhængigt af flere forhold – på et tidspunkt blive afsat i landskabet i større eller mindre afstand fra kilden. Størstedelen af den ammoniakdeposition, som direkte kan henføres til et husdyrbrug, vil formentlig ske i terrænet inden for ca. 1 kilometers afstand fra produktionsanlægget. Ammoniakdeposition er som regel til ugunst for opretholdelse af de naturtyper, der kun har brug for en begrænset næringsstofmængde for at kunne trives. Kommunen er forpligtiget til, at vurdere om en udvidelse/ændring af et husdyrbrug kan føre til tilstandsændringer i nærliggende naturområder.</p> <p>I henhold til <i>Husdyrbrugloven</i> er etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug, ikke tilladt, hvis anlægget ligger i en afstand på mindre end ti meter til, eller helt eller delvis inden for, nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-områder) eller nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende uden for internationale beskyttelsesområder. Der er tale om en forbudszone.</p> <p>Natura 2000-områder er naturområder som, set i et europæisk perspektiv, er særligt værdifulde. Der er tale om en fælles betegnelse for Habitat-, Ramsar⁴- og Fuglebeskyttelsesområderne. Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte levesteder og rasteområder for fugle og for at beskytte naturtyper og plante- og dyrearter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU.</p> <p>Jævnfør <i>Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen</i>, defineres naturtyperne, omfattet af <i>Husdyrbrugloven</i>, i tre kategorier:</p> <p>Kategori 1-natur: Nærmere bestemte naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.</p> <p>Kategori 2-natur: Visse naturtyper beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer samt heder større end ti ha, som er omfattet af</p>

³ 8 års-drift: Den drift som var tilladt 8 år før ansøgningstidspunktet.

⁴ Ramsarområder ligger alle inden for de udpegede fuglebeskyttelsesområder. Ramsarområder er beskyttede vandområder med særlig betydning for fugle.

Naturbeskyttelseslovens^{vi} § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af *Naturbeskyttelseslovens* § 3.

Kategori 3-natur: Naturtyper, som ikke er omfattet af kategori 1- og 2-natur: Heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter *Naturbeskyttelseslovens* § 3, og nærmere definerede ammoniakfølsomme skove, der er beliggende **uden for** de internationale naturbeskyttelsesområder.

Der er fastsat forskellige beskyttelseskrav i forhold til de forskellige naturkategorier. Den tilladte maksimale **total**deposition fra et husdyrbrug til kategori 1-natur er afhængig af antallet af andre husdyrbrug i nærheden (Antallet af andre husdyrbrug i området er defineret efter nærmere regler om vurdering af kumulation – se nedenfor). Hvis der ikke er andre husdyrbrug, må der fra husdyrbruget, som den aktuelle ansøgning drejer sig om, som hovedregel højst være en **total**deposition på 0,7 kg N pr. ha pr. år. Er der ét husdyrbrug udover husdyrbruget, der søger, falder den højst tilladelige **total**deposition til 0,4 kg N pr. ha pr. år, og endelig, hvis der er mere end ét husdyrbrug udover husdyrbruget, der søger, må totaldepositionen fra husdyrbruget, der søger, maksimalt være 0,2 kg N pr. ha pr. år.

Antallet af husdyrbrug i nærheden opgøres som en summering af:

- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N (ammoniakkvælstof) pr. år inden for 200 meter
- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år inden for 200-300 meter
- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for 300-500 meter
- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år inden for 500-1.000 meter
- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år inden for 1.000-2.500 meter.

(Afstandene måles mellem det mest kritiske naturpunkt og et nærmere defineret centrum for det eller de pågældende husdyr).

Den maksimale tilladte **total**deposition til kategori 2-natur er 1,0 kg N pr. ha pr. år, mens kommunen i forhold til kategori 3-natur efter nærmere kriterier skal foretage en konkret vurdering af, om der er tale om en væsentlig miljøpåvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser og af, om der skal stilles krav til den maksimale **mer**deposition. Kravet må dog ikke være under en maksimal merdeposition på 1,0 kg N pr. ha pr. år.

Kommunen skal vurdere om udvidelsen af et husdyrbrug kan føre til tilstandsændringer i nærliggende naturområder. Vurderingen tager udgangspunkt i, om det ansøgte vil medføre en totaldeposition eller en merdeposition, som vil resultere i en tilstandsændring af den pågældende naturtype.

I IT-ansøgningen er der lavet beregninger af total- og merdeposition fra husdyrbruget til den omkringliggende natur. Beregningerne sandsynliggør, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning med kvælstof til omkringliggende kategori 1-3-natur.

Kategori 1-natur

Nærmeste kategori 1-natur er en bøgeskov på morbund med kristtorn (9120), som ligger i Habitatområde nr. 49 - Sepstrup Sande, Vrads Sande, Velling Skov og Palsgård Skov, ca. 1,6 km øst for husdyrbruget.

Den beregnede ammoniakdeposition til nærmeste kategori 1-natur viser, at totaldepositionen efter ændringen af husdyrbruget vil være 0,1 kg N pr. ha pr. år.

Der er yderligere beregnet til to kategori 1-områder, en hede ca. 2,5 km øst for husdyrbruget og et overdrev ca. 2,2 km sydvest for husdyrbruget. Beregningerne viser for begge områder en totaldeposition på 0,0 kg N pr. ha pr. år.

Da beregningen viser, at områderne modtager en totaldeposition på under 0,2 kg N pr. ha pr. år betyder det desuden, at beskyttelseskriteriet er overholdt, uanset hvor mange husdyrbrug der i øvrigt måtte være i nærheden.

Kategori 2-natur

Nærmeste kategori 2-natur er et overdrev, som ligger ca. 2 km sydøst for husdyrbruget. Beregningen til nærmeste kategori 2-natur viser, at totaldepositionen efter ændringen af husdyrbruget, her vil være 0,0 kg N pr. ha pr. år. Den maksimale tilladte totaldeposition til kategori 2-natur er 1,0 kg N pr. ha pr. år, hvorfor beskyttelsesniveauet er overholdt.

Kategori 3-natur

Nærmeste kategori 3-natur er en mose, som ligger ca. 100 meter syd for husdyrbruget. Der ligger også en mose ca. 270 meter sydøst for anlægget. Til den nærmeste mose viser beregningen, at merdepositionen efter ændringen af husdyrbruget, vil være 0,3 kg N pr. ha pr. år. Beregningen til mosen, ca. 270 meter sydøst for husdyrbruget, viser en merdeposition på 0,1 kg N pr. ha pr. år.

Der ligger en potentielt ammoniakfølsom skov ca. 720 meter nord for husdyrbruget. Beregningen hertil viser, at merdeposition efter ændringen af husdyrbruget vil være 0,1 kg N pr. ha pr. år. Da dette er lavere end beskyttelsesniveauet, er der ikke foretaget en vurdering af, hvorvidt skoven reelt er ammoniakfølsom.

Alt i alt er beskyttelsesniveauet til kategori 3-natur overholdt.

Der er også foretaget en beregning til en § 3 sø beliggende ca. 60 meter sydøst for staldanlægget. Beregninger til søen viser, at merdeposition efter ændringen af husdyrbruget vil være 0,4 kg N/ha pr. år.

Naturområderne fremgår af kortbilag 4 og 5.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at kravene om maksimalt tilladt totaldeposition på kategori 1- og kategori 2-natur er overholdt. Samtidig er kravet til merdeposition til kategori 3-natur overholdt. Ikast-Brande Kommune vurderer derfor, at udvidelsen ikke vil medføre en forøgelse af ammoniakdepositionen i de øvrige omkringliggende naturområder, der ligger ud over det, som naturområderne kan tåle. Der er derfor ikke grundlag for at stille yderligere vilkår for at beskytte de pågældende naturområder, idet der ikke vurderes at være tale om særlige tilfælde, hvor dette er påkrævet.

Påvirkning af bilag IV-arter

Ammoniakbelastning af yngle- eller rasteområder for bilag IV-dyrearter og bilag IV-planter

Af EF-habitatdirektivets^{vii} bilag IV fremgår en række dyre- og planterarter, som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer inden eller udenfor et af de udpegede Natura 2000-områder. På den baggrund må der eksempelvis ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge de pågældende dyrearters yngle- og rasteområder. For planterarterne er der blandt andet forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Kun en del af de arter, der er anført i bilag IV, findes i regionen, men brun-Flagermus, langøret flagermus, sydflagermus, odder, markfirben, stor vandsalamander, spidssnudet frø og ulv findes i området. Husdyrbrugets ammoniakemission vil - som beskrevet i ovenstående afsnit - ikke medføre en forringelse af de nærliggende naturområder.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer på baggrund af det oplyste:

- at de arealer, der er omfattet af projektets gennemførelse, ikke er almindeligt omdriftsareal, og at inddragelsen til bebyggelsen ikke har påvirket bilag IV-arter væsentligt
- at der i forbindelse med projektets gennemførelse ikke vil ske ændringer i arealanvendelsen, som vil være væsentlige for bilag IV-arters trivsel
- at driften af husdyrbruget samlet set ikke vil medføre beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra a), samt ikke vil medføre ødelæggelse af livsstadier af de planterarter, som er optaget i ER-habitatdirektivets bilag IV, litra b).

Jord, grundvand og overfladevand

Miljøpåvirkningen fra kvælstof, fosfor, ammoniak og zink i forhold til jord, grundvand og overfladevand begrænses via generelle miljøregler. Der er gennem lovgivningen fastsat regler om anvendelse af gødning i jordbruget med henblik på at beskytte jord, grundvand, vandløb, søer, havområder, herunder kystvande mod forurening samt med henblik på at beskytte naturen med dens bestande af vilde dyr og planter. Der er i den forbindelse fastsat lofter for den højst tilladelige mængde udbragt kvælstof og fosfor pr. ha fra gødning, og der er bestemmelser om anvendelse af efterafgrøder for at mindske kvælstofudvaskningen. Ligeledes er der fastsat regler om anvendelse af bestemte udbringningsteknikker - eksempelvis langs visse naturtyper.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at det ansøgte ikke indebærer nogen væsentlig virkning på jord, grundvand og overfladevand - herunder Natura 2000-vandområder⁵ - når de til enhver tid gældende generelle miljøregler over holdes.

⁵ Natura 2000-områder er et netværk af beskyttede naturområder i EU.

Forurening og gener

Lugt

Lugtgener fra anlæg

Lugten fra husdyrbrug kommer fra stalde, gødningsopbevaring og i forbindelse med håndtering og udbringning af husdyrgødning. Den lugt, der udledes fra stalde og lignende husdyranlæg angives som "lugtemissionen". Størrelsen på emissionen fra et husdyranlæg afhænger af, hvilke dyretyper der er på stald, hvilken staldtype der er tale om, og hvor stor en overflade, der afsættes husdyrgødning på.

Landzone betragtes normalt som landbrugets arbejdsområde, hvilket betyder, at beboere i landzone skal tåle en del lugtgener.

Der er dog i *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen* fastsat en række lugtgenekriterier og tålegrænser for lugt i forhold til tre område- og beboelsestyper: Byzone, visse områder i landzone⁶ og enkeltbolig (uden landbrugspligt og som ikke ejes af den ansvarlige for husdyrbrugets drift) i landzone, på henholdsvis 5, 7 og 15 OU_E⁷ pr. m³ luft efter Miljøstyrelsens lugtmodel og 1, 3 og 10 LE⁸ pr. m³ luft efter den såkaldte FMK-model⁹. Tålegrænserne er et udtryk for den maksimale, miljømæssigt acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende område- eller beboelsestype.

Ved lugtgeneafstand forstås den beregnede mindste afstand fra staldanlægget til det pågældende område- eller beboelsestype, hvor de fastsatte tålegrænser netop er opfyldt. Lugtgenekriterierne er overholdt, hvis de fastsatte tålegrænser ikke overskrides i mere end 1 procent af tiden – svarende til ca. 7 timer i alt om måneden.

Gyllebeholdere er ikke inkluderet i lugtberegningerne, da de er omfattet af generelle afstandsregler.

Lugtgeneafstandene forøges efter nærmere regler, hvis der inden for 300 meter af byzone eller visse områder i landzone er andre husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år. Tilsvarende forøges lugtgeneafstanden, hvis der er andre sådanne husdyrbrug inden for 100 meter fra enkeltbolig i landzone uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften af det husdyrbrug, som den aktuelle ansøgning drejer sig om. Dette sker for at tage højde for den samlede lugtpåvirkning (den kumulative effekt) af den mulige lugtpåvirkning, som andre husdyrbrug i området måtte give anledning til.

Lugtgeneafstandene formindskes efter nærmere regler, hvis staldanlægget ligger nord for en af de nævnte område- eller beboelsestyper. Dette begrundes med, at den hyppigste vindretning i Danmark er vestlig og sydvestlig, og at nordenvind typisk forekommer i vinterhalvåret, hvor de relativt lave temperaturer, som regel medvirker til at dæmpe lugtafgivelsen.

⁶ "Visse områder i landzone" indbefatter: Områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende samt beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften af husdyrbruget, hvor der inden for en afstand af 200 m ligger flere end seks beboelsesbygninger på hver sin ejendom uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften af husdyrbruget (samlet bebyggelse).

⁷ OU_E = Lugt-enheder (Odour Units) bestemt efter den europæiske standard for lugtanalyse, hvor 1 OU_E er grænsen for, hvornår den pågældende lugt kan erkendes.

⁸ LE: Lugtenheder

⁹ FMK-modellen er udarbejdet af den tidligere Foreningen af Miljømedarbejdere i Kommunerne (FMK)

Miljøstyrelsens ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk beregner hvilke afstande, der mindst skal være fra staldanlægget til de forskellige beboelsestyper for at lugtkravene er overholdt.

Da der ikke er andre ejendomme med en ammoniakfordampning over 750 kg NH₃-N pr. år indenfor 100 meter af enkeltbolig uden landbrugspligt eller indenfor 300 meter i forhold til visse områder i landzone og byzone, er der i nærværende sag ikke nogen kumulativ effekt.

Af nedenstående tabel fremgår den aktuelle afstand (ukorrigerede geneafstand) fra ejendommens lugtcentrum til henholdsvis nærmeste nabo uden landbrugspligt, visse områder i landzone og byzone samt geneafstanden til samme områder. Ukorrigeret geneafstand er geneafstanden, hvor alle staldanlæg er medtaget ved beregningerne. Ved korrigeret geneafstand kan staldanlæg være screenet bort som følge af afstand, og der kan være korrigeret for vindretning samt lugtreducerende teknologi. Vægtet gennemsnitsafstand er afstanden fra det beregnede lugtcentrum til de forskellige områdetyper. Det fremgår af tabellens sidste kolonne, at genekriteriet er overholdt i nærværende sag.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt
Frisbækvej 11 	0	FMK	65,6	65,6	1363,1	Ja
Frisbækvej 25 	0	FMK	65,6	65,6	911,4	Ja
Nørhovedvej 7 	0	FMK	116,6	116,6	1342,9	Ja
Nr. Snede By, Nr. Snede 	0	FMK	207,4	207,4	2297,6	Ja

Konsekvenszonen for lugt er beregnet til 242 meter. Konsekvenszonen er det område, som identificerer hvilke naboer, der vil kunne blive udsat for lugtpåvirkning af en vis styrke. Disse naboer betragtes efter praksis som hørings- og klageberettigede.

Der er i denne sag ikke nabobeboelser inden for konsekvenszonen.

Kommunen vurderer

Den reelle lugtpåvirkning fra husdyrbrugets staldanlæg vil afhænge af flere forhold. Lugtpåvirkningen vil generelt kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af de overflader, som husdyrgødning og foderrester afsættes på samt ved minimering af det tidsrum, som gylleomrøring og gylleudbringning foretages i.

Ud over de mulige lugtgener fra staldanlægget kan der forekomme lugtgener i forbindelse med omrøring af gyllebeholdere og øvrig håndtering af husdyrgødning samt fra håndtering af ensilage. Gylleomrøring sker primært i forbindelse med udbringningen, der hovedsageligt sker om foråret, mens ensilagehåndteringen sker dagligt.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at lugt fra staldanlægget ikke vil medføre væsentlige gener for naboerne. Lugtgenerne er beregnet til at ligge under de fastlagte beskyttelsesniveauer for lugt. Det vurderes, at det er sikret, at risikoen for væsentlige lugtgener for boliger i byzone, visse områder i landzone og enkeltboliger uden landbrugspligt er begrænset og ikke ud over, hvad der må forventes af en husdyrproduktion af den i projektet angivne størrelse. Gyllebeholdere er ikke inkluderet i lugtberegningerne, da de er omfattet af generelle afstandsregler. Det kan dog ikke undgås, at der

forekommer lugt fra beholderne. Dette vil være særlig markant i forbindelse med at beholderen fyldes, eller når der foretages omrøring.

Ikast-Brande Kommune vurderer samlet set på baggrund af det oplyste at:

- Lugtgenekriterierne er overholdt i forhold til alle tre område- /beboelsestyper i det konkrete tilfælde
- Projektets gennemførelse ikke vil medføre væsentlige, forøgede lugtgener fra produktionsanlægget
- Husdyrbruget – ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og vilkår 5 for miljøtilladelsen – drives på en sådan måde, at lugtpåvirkningen på omgivelserne fra staldanlægget minimeres, og så de i lovgivningen fastsatte lugtgenekriterier overholdes, og lugtgenegrænserne dermed ikke overskrides i mere end en procent af tiden.

Støj

Ansøgers oplysninger

Støjklender på husdyrbruget består primært af transport og kørsel med grovfoder.

Afhentning af mælk, indkøbt foder og dyr kan ske uden for normal arbejdstid, men ellers foregår arbejdet normalt inden for dagtimerne. Der må dog på beregnes ekstra trafik, også uden for dagtimerne i forbindelse med spidsbelastningsperioder, typisk ved forårsarbejde og høst. Støjgener er kortvarige og vil være meget lokale.

Der kan forekomme støj i forbindelse med malkning hvor vakuumpumpe er i drift, men støjen reduceres ved at vakuumpumpen står indendørs.

Husdyrbruget ligger i et landbrugsområde. Ejendommens beliggenhed er i relativ lang afstand fra naboer, hvilket betyder, at støj i forbindelse med produktionen vil være meget begrænset.

Der er redegjort for at transporter og andre støjende aktiviteter så vidt muligt foregår i dagtimerne og det vurderes samlet set ikke, at husdyrbruget vil medføre væsentlige støjgener i nærmiljøet.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at afstanden til nærmeste naboejendom er så stor, at ejendommens faste anlæg m.v. ikke vil give anledning til støjpåvirkning af omgivelserne, som vil medføre væsentlige gener for de omkringboende. Hvis der kommer velbegrundede klager over støj fra produktionsanlægget, og kommunen vurderer, at der er tale om væsentlige støjgener, skal der indsendes dokumentation for, at de specifikke krav, som fremgår af vilkår 7, er overholdt.

Endvidere vurderer Ikast-Brande Kommune, at der ikke vil være væsentlige problemer eller gener i forhold til rystelser som følge af husdyrholdet og produktionen, samt opbevaring og håndtering af husdyrgødning m.v.

Nærmeste fuglebeskyttelsesområde er F34 - Skovområde syd for Silkeborg, der ligger ca. 1,2 km nordøst for staldanlægget. Ikast-Brande Kommune vurderer, at støjen fra husdyrbruget ikke vil påvirke området på grund af afstanden.

Støv

Ansøgers oplysninger

Der kan opstå støvgener ved levering af foder, kørsel på grusveje, høstarbejde og lign. Støvgener i kortere perioder under høstarbejdet må påregnes. Desuden kan der være støv i forbindelse med transporter, men de vurderes at være kortvarige. Generelt vurderes at støvgener fra ejendommen vil være relative få og kortvarige og derfor ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende naboer.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at eventuel støvafgivelse fra produktionsanlægget ikke vil medføre væsentlige gener for omgivelserne, blandt andet i kraft af at vejen fra den offentlige vej ned til ejendommen er asfalteret og af placeringen af læhegn.

Fluegener og uhygiejniske forhold

Ansøgers oplysninger

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme skadedyr. Forebyggelse sker bl.a. ved god orden og hygiejne i og omkring staldene. Evt. problemer bekæmpes omgående.

Fluer forebygges og bekæmpes ved ugentlig udmugning af dybstrøelsesbokse i sommerhalvåret

Rottebekæmpelse sker via kommunal ordning.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at ejendommens forebyggelse og bekæmpelse af flue- og skadedyr er tilstrækkelig. Ansøger skal kontakte Ikast-Brande Kommune straks, hvis der konstateres rotter på ejendommen. Jævnfør vilkår 6 kan Ikast-Brande meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger svarende til de til enhver tid gældende retningslinjerne fra Aarhus Universitet, om flue- og rottebekæmpelse på ejendomme med husdyr.

Lys

Ansøgers oplysninger

Lys i staldene: Der er manuel lysdæmpning i staldene om natten.

Udendørslys: Der er udvendige lysensorer, der tænder lyset, når det bliver mørkt.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at belysning ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende på grund af anlæggets placering og udformning samt driftsform.

Affald

Ansøgers oplysninger

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet tilstræbes opbevaret og bortskaffet i overensstemmelse med affaldsregulativet for Ikast-Brande kommune.

Affaldscontaineren tømmes hver 14. dag efter aftale med renovationselskabet Marius Christensen.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.). Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler. Øvrigt farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-spare pærer, oliefiltere, batterier eller spraydåser indsamles i servicecenter/værksted. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagestation.

Døde dyr opbevares overdækket af et kadaverdække på plads øst for bygning 7. Placeringen af afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser og forbipasserende. Døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA senest 24 timer efter dødsfaldet er konstateret.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at bortskaffelse af døde dyr sker på en miljømæssig forsvarlig måde, når de til enhver tid gældende generelle regler overholdes, og at bortskaffelse af øvrigt affald sker miljømæssigt forsvarligt, når *Ikast-Brande Kommunes Regulativ^{viii}* for erhvervsaffald efterleves.

Olie- og kemikalieopbevaring

Ansøgers oplysninger

På ejendommen anvendes der olie, i form af dieselolie og smøreolie. Dieselolien anvendes til landbrugsmaskinerne i forbindelse med markarbejdet og opbevares i værkstedet i overjordisk tank på 2.500 liter fra 1999. Tanken er placeret på fast bund uden afløb. Tanken er forsynet med en overfyldningsalarm, for at undgå en evt. jordforurening ved påfyldning af tanken.

Smøreolie anvendes til traktorer og maskiner, og opbevares i 200 liter tromler i værksted, og ligeledes placeret på fast bund uden afløb. Traktoren får service på værksted, hvorved der ikke sker olieskift på ejendommen. Evt. Olieaffald afleveres på den kommunale modtagestation eller afhentes af godkendt firma.

Kemikalier: På ejendommen anvendes der kemikalier i form af rengøringsmidler, som er placeret i mælketankrum. Det er minimalt hvad der anvendes af rengøringsmidler. Ved vask af stalde anvendes iblødsætning og højtryksrensere. Nødvendige rengøringsmidler bruges op i ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er kemikalieaffald til bortskaffelse. Hvis reglerne ændres så et kemikalie, der tidligere har været benyttet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt til Kommunal modtage-station.

Husdyrbruget drives økologisk, og der er dermed ingen pesticider på ejendommen.

Medicin opbevares i køleskab i mælketankrum. Eventuelle medicinrester returneres til dyrlæge eller apotek. Skarpe og spidse genstande opbevares i lukket beholder i mælketankrum, og afleveres til dyrlæge eller på kommunal genbrugsstation.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune gør opmærksom på, at *Olietanksbekendtgørelsen^{ix}* skal overholdes. Især gøres der opmærksom på kapitel otte om egenkontrol.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at ansøger tager de nødvendige forholdsregler til opbevaring af olie og kemikalier for at sikre mod forurening. Endvidere vurderes det, at placeringen af olietanken ikke udgør nogen risiko for forurening af jord, overflade- og/eller grundvand.

Transport

Ansøgers oplysninger

Ejendommen har tilkørsel direkte fra Frisbækvej. De primære transportere til og fra ejendommen er transport af mælk, grovfoder, dyr, samt husdyrgødning der transporteres til og fra biogasanlæg.

I forholdt til den nuværende situation sker der ikke de store ændringer med hensyn til transport, måske en lidt større mængde per transport.

Ansøger anser godt landmandskab for en del af et godt forhold til naboer og omkringboende i byen. Der vises hensyn, og der tilstræbes, at transportere med dyr, foder og husdyrgødning ikke foretages på helligdage. Det er vurderet, at der ikke er tæt bebyggede områder på ruten.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at antallet af transportere er normalt for denne type og størrelse af husdyrbrug. Kommunen vurderer, at transporterne til og fra husdyrbrugets produktionsanlæg ikke vil give væsentlige gener for nabobeboelser og omgivelserne i øvrigt, når de til enhver tid gældende generelle regler overholdes.

Spildevand

Ansøgers oplysninger

Fra staldanlægget føres alt spildevand fra vask af produkter fra husdyrholdet, malkemaskiner, foderrekvisitter og lignende samt vandspild til gyllebeholder.

Vand fra befæstede areal og ensilagesiloer løber via afløb til fortank og derefter til gyllekanaler. Regnvand løber til vandløb eller sø. Fra staldanlægget er der ikke afledning af sanitært spildevand.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at afledning af vaskevand og spildevand fra staldanlægget, sker efter gældende regler.

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Ansøger oplyser

Der er på husdyrbruget to gyllebeholdere uden overdækning. Begge tanke er placeret i tilknytning til eksisterende byggeri. Gyllebeholderne er på henholdsvis 1.340 m³ og 2.553 m³ og kapacitetskravet er overholdt. Der er gyllealarm på tanken på 1340 m³. Derudover er der en møddingsplads på ca. 100 m². Møddingspladsen har afløb til gyllebeholder.

Ejendommen husdyrgødning bliver afgasset på biogasanlæg. Den flydende husdyrgødning (rågyllen) afhentes direkte fra fortank, der er placeret udenfor kostalden, mens dybstrøelse leveres fra eksisterende møddingsplads. Den afgassede husdyrgødningen returneres efterfølgende til husdyrbrugets gylletanke.

Kommunen vurderer

Ifølge *Husdyrgødningsbekendtgørelsen*^x vil en opbevaringskapacitet svarende til mindst ni måneders produktion normalt være tilstrækkeligt til, at udbringningen og gødningsanvendelsen kan ske i overensstemmelse med de generelle miljøregler.

Ikast-Brande Kommune vurderer, på baggrund af det oplyst, at opbevaring af husdyrbrugets husdyrgødning vil ske på en måde, som er i overensstemmelse med de generelle miljøregler, og at overholdelsen af de generelle miljøregler vil medvirke til at begrænse den mulige påvirkning af det omgivne miljø fra opbevaringsanlæggene.

Anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)

Krav om anvendelse af BAT

Et husdyrbrug skal reducere ammoniakemissionen til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) i forbindelse med en miljøgodkendelse eller miljøtilladelse, hvis ammoniakfordampningen overstiger 750 kg NH₃-N pr. år. BAT er ikke en statisk størrelse, men ændrer sig som følge af den teknologiske udvikling. Kravet om begrænsning af forurening ved anvendelse af BAT bidrager således til at sikre et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed.

Kravene til den maksimale emission (emissionsgrænseværdien) er fastlagt i *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens* bilag 3. Kommunen kan dog i særlige tilfælde fravige kravet, hvis ansøgeren godtgør, at det konkret ikke vil være proportionalt at opfylde kravet i forhold til hvad, der er økonomisk eller teknisk muligt som følge af den eksisterende indretning og drift.

Husdyrbrug, der er omfattet af IE-direktivet, skal ud over ovenstående generelt leve op til principperne om anvendelse af BAT, som disse er foreskrevet i EU-kommissionens såkaldte BAT-konklusioner med tilhørende BAT-referencedokumenter (BREF).

Det aktuelle husdyrbrug har i ansøgt drift en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, hvorfor ammoniakemissionen skal reduceres til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af BAT.

I det følgende er ammoniakemissionen fra husdyrbruget vurderet i forhold til Ikast-Brande Kommunes niveau for BAT. Ved Ikast-Brande Kommunes vurdering i relation til BAT indgår – ud over gældende national lovgivning – Miljøstyrelsens Teknologi-blade, Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning, klagenævnspraksis samt kravene i EU-kommissionens seneste konklusion og referencedokument om BAT for intensivt opdræt af fjerkræ og svin.

BAT – teknik med henblik på reduktion af ammoniakemission

Ansøgers oplysninger

Husdyrbrugets stalde har ikke en godkendelse meddelt efter 2007, og dermed er der ikke tidligere fastsat BAT-krav til staldenes ammoniakemission.

BAT-beregning for eksisterende stalde i nærværende sag ville være overholdt, såfremt skrabere på spaltegulve fortsat var et virkemiddel i forhold til ammoniakreduktion. Skrabere blevet taget af teknologilisten ultimo februar 2018, jf. beregning i www.husdyrgodkendelse.dk.

Miljøstyrelsen skriver i nyhedsbrev af 9. marts 2018 om håndtering af BAT i verserende godkendelser af kvægstalde, som følge af at spalteskrabere er taget af teknologilisten, at Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 24, stk. 5 om fravigelse af de fastsatte krav til BAT, kan gøres gældende for eksisterende stalde, der ikke har en godkendelse efter 2007.

I nærværende sag ønskes, at kommunen fraviger de fastsatte krav til BAT, ved at gøre brug af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 24, stk. 5, idet det ikke er muligt at opnå BAT-kravet med gylleforsuring, da husdyrbruget er økologisk autoriseret, og forsuring af gylle er ikke tilladt. Endvidere vil

det ikke være proportionalt at brække spaltegulve oppe i eksisterende stald, og erstatte med fast drænet gulv. Overdækning af gylletankene er også fravalgt idet at kvæggylle naturligt har et godt flydelag, som forhindrer ammoniakfordampning. Teknologibladet, Fast overdækning af gyllebeholder fra 2010, her viser beregningerne, at telt-overdækning koster ca. 195 kr./kg reduceret N inklusiv værdien af sparet handelsgødning ved 250 DE.

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	1578	410	1988
Korrigeret BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	1831	410	2241
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	1831	410	2241
Forskel mellem korrigeret krav og faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
BAT krav Overholdt?	-	-	Ja

Kommunen vurderer

Beregningerne viser, at det samlede BAT krav (miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdi) ikke er overholdt, men som nævnt af ansøger ville BAT-kravet være overholdt såfremt skrabere på spaltegulve fortsat var et virkemiddel i forhold til ammoniakreduktion.

Med baggrund i miljøstyrelsens nyhedsbrev fra 9. marts 2018 og ansøgers argumenter for, at de tilgængelige ammoniakreducerende teknologier, enten ikke vil være økonomisk proportionelle at anvende for at erstatte den tabte effekt af spalteskrabere eller på grund af ejendommens økologiske autorisation, vurderer Ikast-Brande Kommune vurderer, at projektet kan godkendes, på trods afvigelse fra miljøstyrelsens vejledende BAT-krav.

Ikast-Brande Kommune bemærker – i lighed med en udmelding fra Miljøstyrelsen i maj 2017 – at kravene i den seneste BAT-konklusion i meget vid udstrækning er indeholdt i den nugældende regulering, herunder i reglerne om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og de generelt gældende regler om placering, indretning og drift af husdyrbrug, de generelt gældende regler om opbevaring og anvendelse af husdyrgødning samt reglerne om gødningsregnskab og indberetning deraf.

Ikast-Brande Kommune vurderer sammenfattende, at husdyrbruget – ved efterlevelse af vilkårene for denne miljøgodkendelse og de generelt gældende miljøregler – lever op til principperne om anvendelse af BAT med henblik på reduktion af ammoniakemissionen.

Kommunens samlede vurdering

Ikast-Brande Kommune vurderer samlet set, at den ansøgte ændring af husdyrbruget, ved overholdelse af de stillede vilkår, ikke indebærer en væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- Landskabelige værdier
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning
- Jord, grundvand og overfladevand
- Lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber fire uger efter offentliggørelsen - det vil sige klagen skal indgives senest den 26. juni 2019.

Følgende kan klage:

Ansøger, miljø- og fødevareministeren, Styrelsen for patientsikkerhed samt enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Desuden kan visse organisationer, som angivet i §§ 85-87 i *Husdyrbrugloven*, klage.

Du klager via Klageportalen, som du finder via klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk . Du logger på Klageportalen med NEM-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Ikast-Brande Kommune via Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I Klageportalen sendes din klage automatisk først til Ikast-Brande Kommune. Hvis Ikast-Brande Kommune fastholder afgørelsen, sender Ikast-Brande Kommune klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Ikast-Brande Kommune. Ikast-Brande Kommune videresender din anmodning til nævnet, som herefter beslutter, om du kan fritages. De nærmere betingelser for at blive fritaget kan du se på nævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk .

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen. Udnyttelse af tilladelsen i klageperioden, og mens eventuel klage behandles, sker derfor på eget ansvar.

Denne afgørelse kan også indbringes for domstolene, jævnfør *Husdyrbruglovens* § 90. Det skal ske indenfor seks måneder efter offentliggørelsen.

Med venlig hilsen

Kristian Andreassen Miljømedarbejder Landbrug & Virksomhed	
--	--

Interessentliste for høringsperiode og offentliggørelse

Kopi af udkast til afgørelse inkl. bilag sendt til nedenstående med 14 dages frist til at kommentere udkastet:

Ansøger: Willem Blaauw, Frisbækvej 14, 8766 Nørre Snede – e-mail: gyvelborg@mail.dk

Konsulent: Lisbeth Tønning, SAGRO I/S, Majsmarken 1, 7190 Billund – e-mail: lit@sagro.dk

Kopi af afgørelsen inkl. bilag sendt til:

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd – e-mail: ae@ae.dk

Danmarks Naturfredningsforening – e-mail: dnikast-brande-sager@dn.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund,

- Hovedkontor – e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Den centrale miljøafdeling – e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk

Dansk Ornitologisk Forening – e-mail: natur@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling – e-mail: ikast-brande@dof.dk

Det Økologiske Råd – e-mail: husdyr@ecocouncil.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark v./ Formand Niels Barslund – e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Forbrugerrådet – e-mail: fbr@fbr.dk

Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Nord – e-mail: trnord@stps.dk

Konsulent: Lisbeth Tønning, SAGRO I/S, Majsmarken 1, 7190 Billund – e-mail: lit@sagro.dk

Bilag

Kortbilag 1: Situationsplan over husdyrbruget, Frisbækvej 14, 8766 Nørre Snede

Kortbilag 2: Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til byzone, sommerhusområder, bymæssig bebyggelse og lokalplanlagte områder

Kortbilag 3: Område, der er udpeget som geologisk bevaringsværdigt i kommuneplan 2017-2029

Kortbilag 4: Kategori 1-, 2- og 3-natur, potentiel ammoniakfølsom skov, samt nærmeste Natura 2000-område

Kortbilag 5: Arealer registreret som beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3

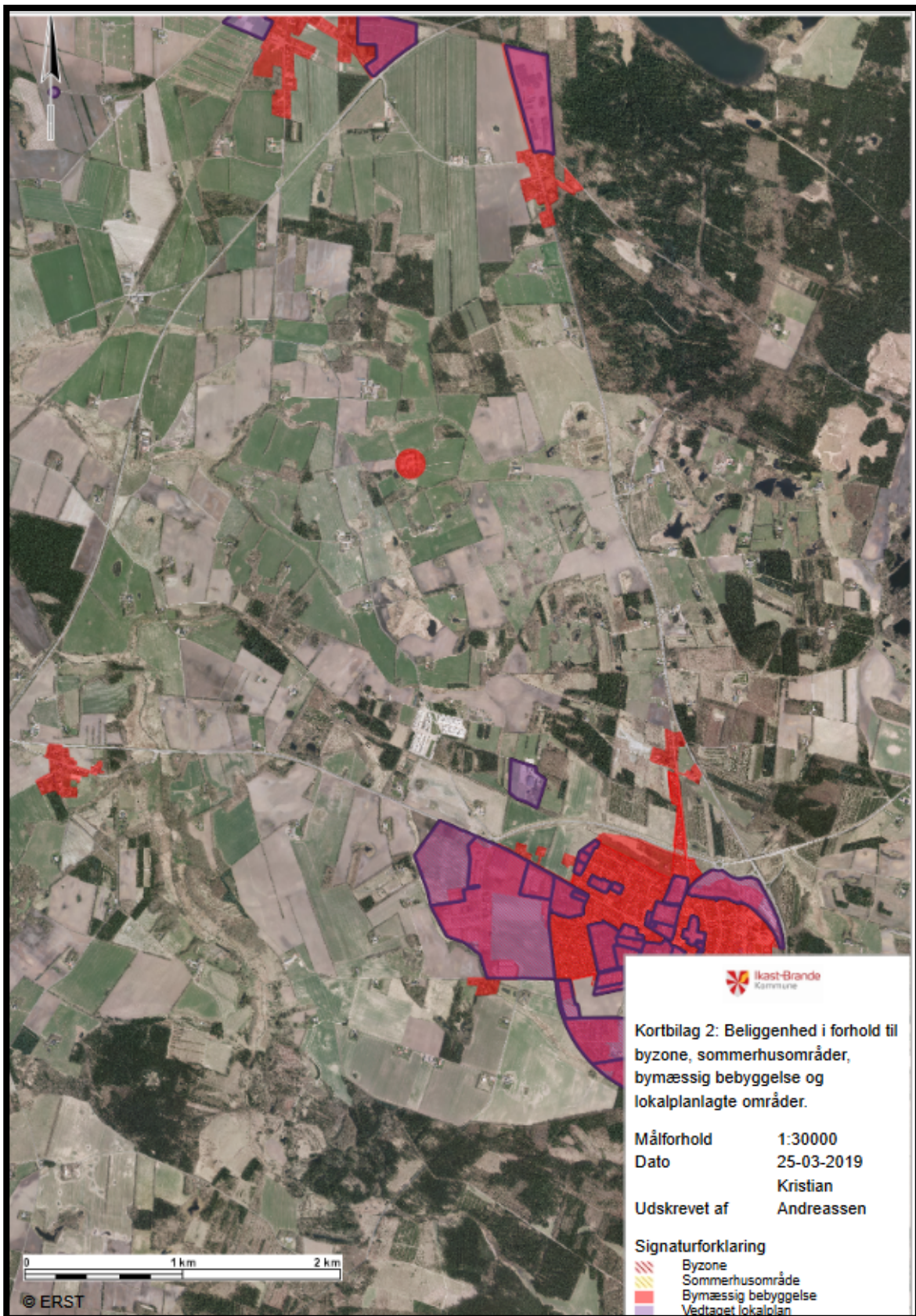
Bilag 1: Oversigt over lovgivning

Kortbilag 1

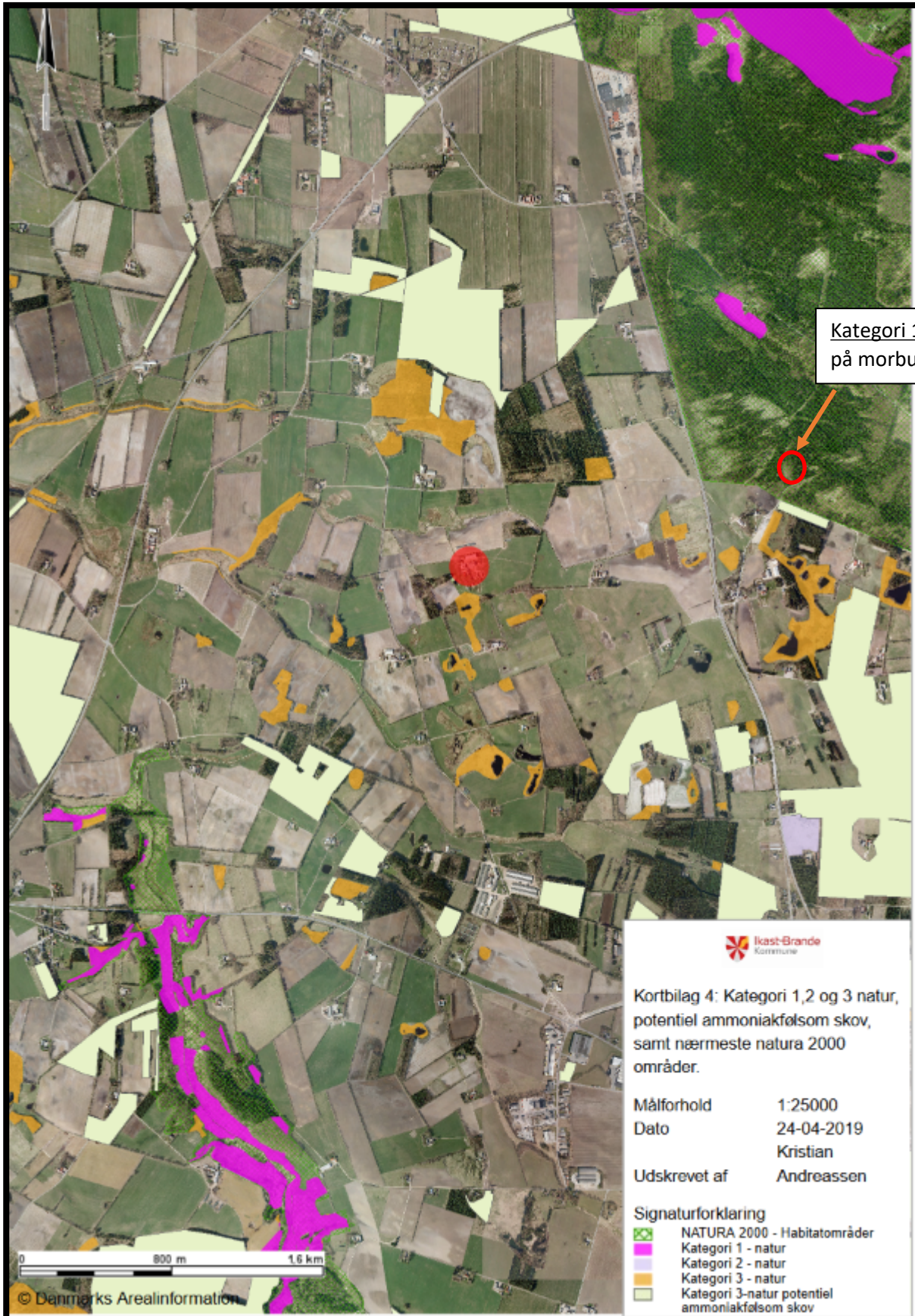
Situationsplan over husdyrbruget, Frisbækvej 14, 8766 Nørre Snede

- 1: Kostald
- 2: Dybstrølesstald (Dybstrølesarealet i bygningen udvides)
- 3: Stald
- 4: Kalvehytter (lovliggørelse)
- 5: Kalvehytter
- 6: Kalvehuse (lovliggørelse)
- 7: Lade og stald (Dybstrølesarealet i bygningen udvides)
- 8: Møddingsplads (111 m²)
- 9: Gylletank (1.340 m³)
- 10: Gylletank (2.553 m³)

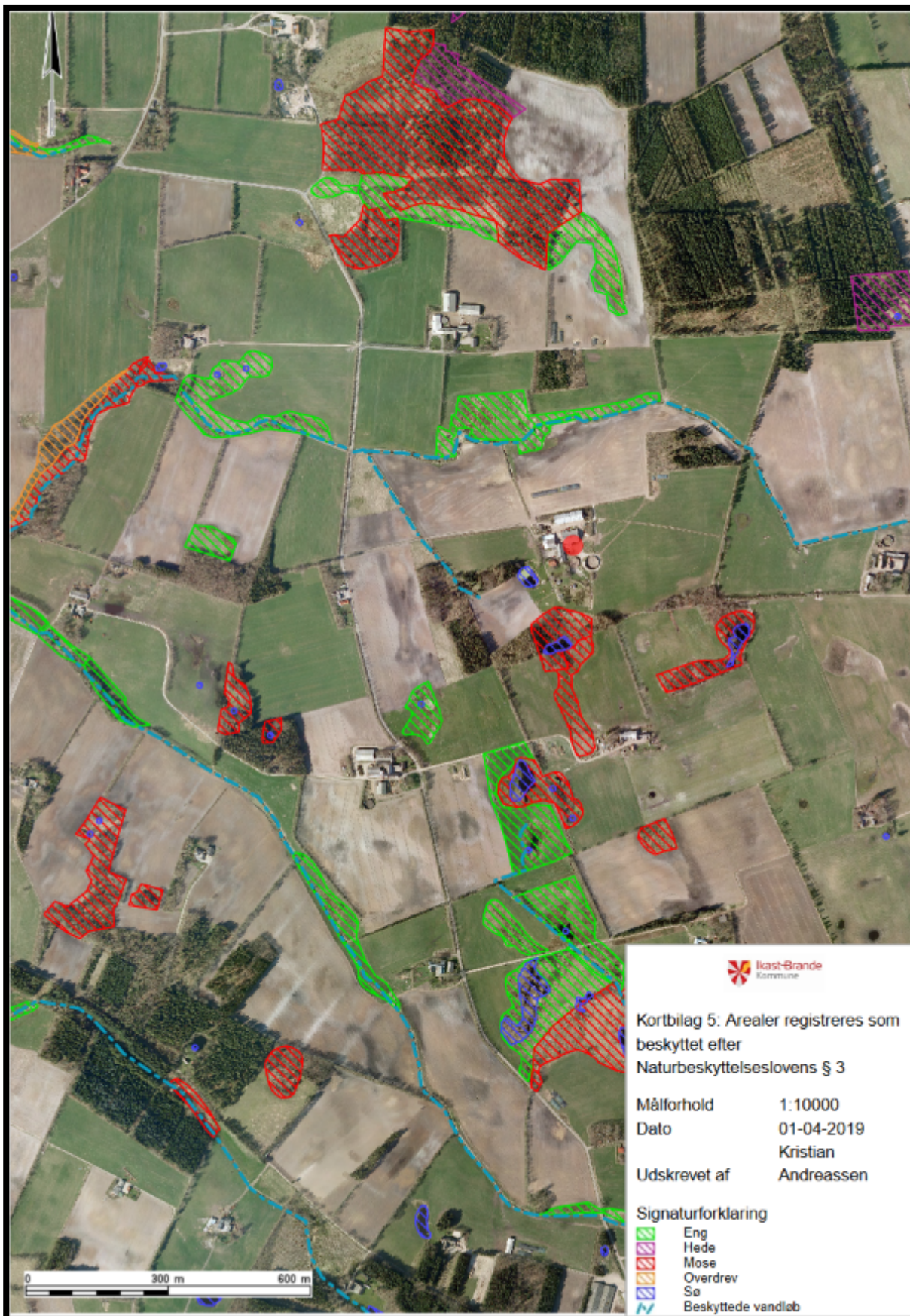
Kategori 1 natur: Bøg på morbund m kristtorn

Kortbilag 4: Kategori 1, 2 og 3 natur, potentiel ammoniakfølsom skov, samt nærmeste natura 2000 områder.

Målforhold 1:25000
 Dato 24-04-2019
 Kristian
 Udskrevet af Andreassen

- Signaturforklaring
- NATURA 2000 - Habitatområder
 - Kategori 1 - natur
 - Kategori 2 - natur
 - Kategori 3 - natur
 - Kategori 3-natur potentiel ammoniakfølsom skov

Kortbilag 5: Arealer registreres som beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3

Målforshold 1:10000
 Dato 01-04-2019
 Kristian
 Udkrevet af Andreassen

- Signaturforklaring
- Eng
 - Hede
 - Mose
 - Overdrev
 - Sø
 - Beskyttede vandløb

Bilag 1

Oversigt over lovgivning

ⁱ Lovbekendtgørelse nr. 1020 af 6. juli 2018 af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (*Husdyrbrugloven*).

ⁱⁱ Bekendtgørelse nr. 1467 af 6. december 2018 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (*Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*).

ⁱⁱⁱ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/52/EU af 16. april 2014 om ændring af direktiv 2011/92/EU om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (VVM-direktivet).

^{iv} Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU af 24. november 2010 om industrielle emissioner (integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening) (omarbejdning) (med senere ændringer) (IE-direktivet).

^v Lovbekendtgørelse nr. 241 af 13. marts 2019 af lov om miljøbeskyttelse (med senere ændringer) (*Miljøbeskyttelsesloven*).

^{vi} Lovbekendtgørelse nr. 240 af 13. marts 2019 af lov om naturbeskyttelse (*Naturbeskyttelsesloven*).

^{vii} Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (med senere ændringer) (EF-habitatdirektivet).

^{viii} Ikast-Brande Kommunes Regulativ for erhvervsaffald kan findes på: http://www.affaldoggenbrug.ikast-brande.dk/media/2683951/regulativ_for_erhvervsaffald_2012.pdf

^{ix} Bekendtgørelse nr. 1611 af 10. december 2015 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (*Olietanksbekendtgørelsen*).

^x Bekendtgørelse nr. 1076 af 28. august 2018 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (*Husdyrgødningsbekendtgørelsen*).